

ARANYOSVIDÉK

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közgazdasági, társadalmi, szépirodalmi s a torda-aranyosmegyei tan. testület hivatalos lapja. — Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	4 frt. (8 korona)
Fél évre	2 frt. (4 korona)
Negyed évre	1 frt (2 korona)
Papoknak és tanítóknek egész évre 2 1/2	

FELELŐS SZERKESZTŐ: Nagy Albert.

Kiadó laptulajdonosok:

NAGY OLIVÉR, ÉS TÁRSAI.

Szerkesztőség: Jókai-utca 72. sz. Kiadóhivatal: Megyeház.

Kéziratokat nem adunk vissza.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

A pénzküldemények pedig a kiadóhivatalhoz.

HIRDETESEK DIJA:

Egész oldal	20 frt
Fél oldal	10 frt
Egy negyed oldal	5 frt
Egy nyolcad oldal	2 frt 50 kr
Egy tizenhatod oldal	1 frt 25 kr
Reklamsora	20 kr

Közig. bizottsági ülés.

Vármegyénk közig. bizottsága, főispán gróf Bethlen Géza elnöklete alatt, f. hó 10-én tartotta meg rendes havi ülését. Jelen voltak a szakreferenseken kívül, mint választott bizottsági tagok: gr. Teleky László, gr. Bethlen Bálint, br. Zeyk József, Betegh Ferencz, Kovács Lajos róm. kath. főesperest, Thorockay Lajos és Ajtai Géza.

Főispán az ülést megnyitván, mindenekelőtt alispán dr. Betegh Miklós olvasta fel a megye mult havi közig. állapotáról szóló jelentését, melyből kitűnik, hogy alispáni beadványi könyvre érkezett összesen 1495 ügydarab, a melyek kevés kivétellel ellátást nyertek. Külföldre szóló utlevél 41 egyénnek adatott ki — Oláhországba. Tüzeset Mészék, Szent-Margita, Méhes, Hidas és Örke községekben fordult elő 8680 frtra becsült kárral, melyből csak 450 frt érték volt biztosítva. A személy és vagyonbiztonság nagyobb mérvű megtámadása nem fordult elő.

A helyeslőleg tudomásul vett alispáni jelentés után dr. Szentpéteri Lajos főorvos terjesztette elő havi jelentését, melyszerint megyénk mult havi közegészségügyi állapota kedvező volt, mennyiben az itt-ott szorványosan föllépett járványok szelíd lefolyásuak voltak. A tordai kórházban ápolgatott 96 beteg. — további ápolás alatt maradt jan. hó végével 51 beteg. A hasznos házi állatok között a sertés vész lépett föl szorványosan Lekenczén, Ar-Lónán és Kövenden.

Kir. pénzügyigazgató Mezey Lajos jelentése szerint a tordai és m. ludasi kir. adóhivatalhoz befizettetett különböző adócimeken 64965 frt 74 kr.

Kir. tanfelügyelő Téglás István havi jelentéséből tudomásunkra jutott, hogy a vallás és közokt. ügyi miniszter ur az Offenbányai kincstári róm. kath. fiúiskolát államosította s a jelzett iskolának ez a nevezetes átváltozása a mult hóban már meg is történt. A kir. tanfelügyelő további előterjesztései során föltűnteti azon hiányokat, a melyeket az iskolák látogatása alkalmával tapasztalt. Így p. o. a borévi gr. katolicus iskolának nincs képesített tanítója, a valea lupsai gr. keleti iskolánál a tanítás fontos teendőivel egy olyan képesítetlen egyén foglalkozik, a ki az iskolán kívül, mint falusi kovács mester tölt be szerepet. Ilyen és ezekhez hasonló hiányokat tüntetett föl kir. tanfelügyelő a muncseli, lunkai, szártosi és brezesti felekezeti oláh tannyelvű iskolákra vonatkozólag is; a mely előterjesztések alapján a közig. bizottság feliratokat határozott intézni a kormányhoz, a melyekben fölkéretik, hogy ezen felekezeti iskolákat meginteni méltóztatassék.

Előterjesztette kir. tanfelügyelő ezeketán a vallás és közokt. ügyi miniszter urnak azon leiratát, a melyben követeltetik, hogy a megye terü-

letén létező iskolák látogatását a tanfelügyelőség kezei mentől gyakrabban látogassák. Ez jogos kívánság is, mert csak személyes tapasztalatok alapján szerezhető meg az a biztos tájékoztató, a mely a tanfelügyelőségnek teendő intézkedéseiben mindig helyes irányt mutasson; s ha a kir. tanfelügyelő részére járó uti átalány akkora lenne, hogy az iskolák látogatása egy évben bár egyszer megtörténhetné a nélkül, hogy ne kellene a megszabott utiátlányra mindig reá fizetni (a mint történt ez jelenlegi kir. tanfelügyelőnkkel is), akkor ezt a kívánságot mi is jogosnak és teljesíthetőnek tartanok; de az a baj, hogy ez nem teljesíthető, mivel az uti átalány csekély volta a vármegyénkben létező iskolák 1/3-dának beutazását is nehezen engedi meg.

Ezen állapotra tekintettel közig. bizottság feliratot határozott intézni a magas kormányhoz, a melyben felkéressék, hogy vagy az utiátlányt a kívánt magasságra fölemelni méltóztatassék, vagy pedig a kir. tanfelügyelőnek is jogosítvány adassék, hogy minden egyes utjáért (bármily nagy számu legyen is az) fölszámíthassa magának a napdiót és kilométer pénzt. Ennek kimondása azért lenne szükséges, mert ekkor nem történhetné meg az — a mi eddig is mindig csak a tanügy hátrányára volt — hogy a csekélyre szabott utiátlány miatt az iskolák nagy részének az évenkénti látogatása elmaradjon.

Több más szakreferensek jelentés tétele után, végül kir. ügyész dr. Pap Domokos tett rövid jelentést a tordai kir. tszéki fogház állapotáról.

Közegészségügyi teendők. *)

— Dr. Pap Samu beszéde a képviselőház február 4-iki ülésén. —

T. ház! A tárgyalás alatt levő közegészségügyi kiadásokat úgy összesen, mint tételenként elfogadom, de úgy vélem, hogy ezzel nem mondom le arról a jogról, hogy a közegészségügyi kiadások összegére vonatkozó saját egyéni nézetemnek, minden tartozkodás nélkül, nyíltan kifejezést ne adhassak.

Midőn ezt a t. h. engedelmevel tenni szándékozom, legyen szabad ezzel kapcsolatban a közegészségügyről néhány megjegyzést elmondani.

A közegészségügyről itt a törvényhozás termében szólni, nézetem szerint mindig helyes, mindig időszerű, de bizonyos alkalmakkor kötelesség. Ilyen alkalom a jelenlegi, midőn nem is ebben a világűrben, hanem egy más világrészben egy borzasztó betegség, a pestis dühöng, ezrével szedvén áldozatait.

A hozzánk érkező tudósításokból, melyek Bombay lakosságának meneküléséről, állítólag 250000 ember hagyta el a várost, az üzletek teljes szüneteléséről s a nép között

*) Közöljük a beszédet igazolásul annak, hogy a tordai választókerület országgyűlési képviselője mindannyiszor, valahányszor szakmájába vágó kérdések kerülnek tárgyalásra, mindig eleget tesz képviselői kötelességének.

uralkodó nyomorról, megrendítő képet tárnak elénk, meggyőződhetünk arról a bomlasztó határról, melyet a közegészségügyi viszonyok megromlása az állami és a társadalmi élet reudes menetére gyakorol.

Az Indiában uralkodó pestis egy memento mori, hogy résen álljunk, hogy közegészségügyi viszonyaink ápolását el ne hanyagoljuk, sőt azoknak javításán, fejlesztésén, teljes anyagi erőnkkel tovább dolgozni soha meg ne szünjünk.

A pestis behurczolása elleni védekezésben a mi specialis feladatunk, mire már gróf Szapáry László képviselő ur is igen helyesen ráutalt a háznak mult szombati ülésében beterjesztett interpellációjában, hogy különös figyelemmel kísérjük azokat a mohamedán zarándokokat, kik Boszniából Mekkába zarándokolnak, ott az Indiából odamenő hitsorsosaiikkal érintkezésbe jöhetnek s így a ragályt is könnyen fölszedhetik.

Nem kétlem, hogy ugy külügyi kormányunk, mint Bosznia kormánya mindent meg fognak tenni az iránt, hogy bennünket erről az oldalról veszély ne fenyegethessen.

Nézetem szerint legezelszerűbb és leghathatósabb eszköz volna az, ha ezeket a zarándoklatokat egészen betiltanák, úgy mint hir szerint a franciaia kormány tette, mely tunisi és algiri alattvalóinak megtiltotta a Mekkába zarándoklást.

A pestis az 1894-ik évi hongkongi járvány alatt végzett megfigyelések és észlelések óta egy jól ismert betegség, melynek úgy kórtana, mint okozója, meg van állapítva. A betegség okozóját, egy bacillust, a hongkongi gyarmat egészségügyi főnöke Yersin és Kitasato tokiai tanár egy időben fedezték föl.

Ennek a bacillusnak, mint hirlik ellenmértét is sikerült megtalálni, a Yersin-féle pestis ellenes serumban. Azt is mondják, hogy a bombay-i kórházakban a serummal kezelt betegeknek állítólag 2/3 részét sikerül megmenteni, de a hinduk nem akarnak a kórházba menni, hanem inkább kuruzslókkal gyógyíttatják magukat s ennek következtében sokkal nagyobb számban halnak meg.

Nézetem szerint a t. kormány helyesen tenné, ha Párisban a Pasteur-intézetnél lépéseket tenne az iránt, hogy ebből a pestis-ellenes serumból bizonyos adag birtokába juthassunk.

A pestisre vonatkozó ezen néhány megjegyzés után bátor lesznek áttérni beszédemnek tulajdonképeni tárgyára.

A hygieniának két nagy feladata van. Egyik feladata az, hogy lehetőleg megóvja az emberiséget a betegségektől, megelőzze ragályos kórok kitörését s ha valamely ponton ilyen kóralak föllépett, azt lehetőleg localisálja, annak tovább terjedését megakadályozza.

Másik nagy feladata a hygieniának, hogy ellensúlyozza azokat a káros befolyásokat, melyeket a nevelés, a szellemi oktatás s a folyton fejlődő és terjedő kultúra az ember egészségére nézve magában rejt.

A hygieniának feladata kutatni és ismertetni azokat az eszközöket és módokat, melyekkel ezeket a veszélyeket megszüntetni, vagy legalább a minimumra leszállítani lehet. A hygieniának ezen üdvös működése nélkül a szellemi nevelés, a cultura

nem áldás volna az emberiségre, hanem lassan ölé méreg, mely csak a satnyulást a pusztulást idézné elő. Ezen feladatok teljesítése, a miből a jó közegészségügy származik, mint minden ezen a világon, pénzbe kerül. Áldozni kell az államnak, a községeknek, az egyeseknek az egészségre, de azok az áldozatok, melyeket az egészség érdekében hozunk bőven megtermik gyümölcsüket az állam, a társadalom anyagi és szellemi virágzásában. Csak az az állam haladóképes, a melyben az emberek nagy többsége egészséges, munkaképes és a melynek lakossága bizonyos arányban folyton szaporodik.

Az állam pénzügyeinek fejlődésében számszerűleg is ki lehet mutatni azt a hatást, melyet a közegészségügy kedvező alakulása, az állam bevételeire gyakorol. A lakosság szaporodásával párhuzamosan az állam bevételei, adóemelések nélkül, önmaguktól emelkednek.

Ott vannak például a fogyasztási adók és a jövedékek. Mennél több az egészséges, munkabíró, fogyasztásra utalt ember az országban, annál nagyobb a fogyasztás s ennek következtében annál több az állam bevétele.

1868-ban a fogyasztási adók kitétek 10,723.000 frt-ot. Husz évvel később 1888-ban 34,912.000 frtra emelkedtek és a folyó évben 71,434.000 frttal vannak előirányozva. A jövedékek 1868-ban 20,875.000 frttal szerepeltek az állam bevételei között, ma 71,611.000 frtot képviselnek. Ezeket az óriási jövedelmi emelkedéseket nagyrészen annak tulajdoníthatjuk, hogy az ország lakossága 1868. óta tekintélyesen megszorodott.

Ezekből az adatokból megítéljük t. h. hogy az állam pénzügyileg is jó üzletet csinál, midőn a közegészségügyet javítja s ezzel a halálozást csökkenti.

De nemcsak a rideg pénzügyi művelet, a számítás, hanem a humanitás, a részvétel, a műveltség is azt parancsolják, hogy az állam és a társadalom gondoskodjanak azokról az intézményekről, melyek a szegény betegek gyógyítására, szenvedéseik, nélkülözéseik enyhítésére szolgálnak.

A szegénység mindig részvétet kelt, de addig, míg az egészség tart, munkával mindenki megszerezheti legalább a legszükségesebbet. Azonban ha a szegénységhez betegség s ezzel munkaképtelenség járul, akkor a nyomor tetőfokra hág. Az ilyen szerencsétlenekről az államnak, a társadalomnak kell gondoskodni, mert brutális volna őket sorsukra hagyni. Az állam és a társadalom humanitárius hivatását legüdvösebben a közegészségügy terén gyakorolhatja.

Az előttünk fekvő költségvetésben t. ház a közegészségügyi kiadások kerek-számban 1,700.000 frttal vannak előirányozva, 50.000 frttal magasabb összegben, mint az elmúlt évben. Ez az összeg az összes állami kiadásoknak csak 0.37%-át teszi ki.

Készséggel elismerem, hogy a közegészségügyi kiadások az évek hosszú során át folyton emeltettek s készséggel elismerem úgy a jelenlegi belügyminiszter urnak, mint elődeinek jóindulatát a közegészségügyi ügyekkel szemben. Belátom, hogy az állami pénz-

ügyek kedvezőtlen korszakában nagyobb arányu, rohamosabb emelkedésről egyszerűen szó sem lehetett. De most, midőn az állam pénzügyei kedvező módon megjavultak, midőn nemcsak a költségvetés zárul hiány nélkül, de a tényleges bevételek az előirányzatot milliókkal felülmúlják, most nézetem szerint elérkezett ez ideje annak, hogy komolyan fontolóra vegyük a közegészségügyi kiadásoknak tetemesebb emelését.

Tudom jól t. h. hogy az állam bevételeinek emelkedésével a szükségletek, az igények minden téren megnövekedtek. Mindenkinél meg van a maga kedvencz eszméje, a maga munkaköre, melynek bővebb javadalmazását, erőteljesebb felkarolását elsősorban szükségesnek tartja. Az egyik a közoktatás, a másik a közigazgatás, vagy igazságszolgáltatás, harmadik a földmivelés, az ipar, a közlekedés ügyét tartja olyannak, melyet az állam polgárainak érdekében mindenekelőtt figyelembe vétetni kívánja.

Én t. h. nem akarok párhuzamot vonni a különféle állami feladatok között, nem akarom azt kutatni, hogy melyiket illeti az elsőség, csak azt akarom hangsúlyozni, s azt hiszem hogy ebben a tekintetben mindnyájan egyetértünk, hogy a közegészségügy a legelső, a legfontosabb állami feladatok között foglal helyet.

Ez alkalommal nem szándékozom részletesen kiterjeszkedni az egész közegészségügy terén mutatkozó összes hiányokra és szükségletekre. Csak futólag utalok például a lelenzügyre, melyért az állam ez idő szerint csak annyit tesz, hogy 8000 forint segélyben részesít két jótékony egyesületet, melyek társadalmi uton törekcsenek az elhagyatott és törvénytelen gyermekek megmentésére. Továbbá az állam közvetíti, de csak közvetíti az osztrák lelenzházakban ápolt magyarországi illetőségű gyermekek tartási díját.

Szükségesnek tartom megjegyezni, hogy én is helyeslem azt az elvet, hogy a lelenzügyben az állam a társadalommal szövetkezzék, mert ezen az uton aránylag csekély eszközökkel sokkal nagyobb eredményeket lehet elérni, mint ha az állam egyedül, önállóan akarná az ügyet kezébe venni. A jótékony egyesületeknél, melyektől természetesen meg kell kívánni azt, hogy teljes erkölcsi garanciát nyújtsanak, a vezetés, az ellenőrzés, a felügyelet semmibe sem kerül, miután erre a feladatra nemesszivű nők és férfiak önként vállalkoznak.

Nem akarok bővebben a tébolydaügyről sem szólni s csak annyit jegyzek meg, hogy az országban mintegy 25000 elmebeteg van, kik közül csupán 4—5000 részesül intézeti elhelyezésben.

Ez alkalommal csak két dologra akarok kiterjeszkedni. Az egyik a körorvosi intézménynek és a körorvosok helyzete javításának szükségessége.

A közegészségügyi administrationnak legfontosabb tényezői a községi és körorvosok.

Az ő buzgalomuktól, önfeláldozásuktól csekély anyagi kárpótlásra kilátást nyújtó munkásságuktól függ a siker legnagyobb része, kivált olyan vidékeken, hol a népnek értelmi fejlettsége még nem áll azon a fokon, hogy az egyesek önként, önmaguktól megtegyék mindazt, a mi a betegségek elfojtására szükségesnek mutatkozik.

És éppen ezek a körorvosok vannak a legrosszabb helyzetben.

Ha csak némileg megakarnak felelni a vállaikra nehezede feladatoknak, úgy szólva nincs egy biztos pihenő órájuk, minden perczen részen kell lenniök, folyton veszélyeztetve saját egészségüket, saját életüket.

Ezenfelül némely egészségügyi kör oly nagy terjedelmű, hogy egyszerűen fizikai lehetetlenség eleget tenni minden kötelességnek.

Ilyen körülmények között hogyan lehet kívánni, hogy a körorvosok mindazt el-

végezzék, a mit a törvények és a rendeletek reájuk biznak?

Mindnyájan tudjuk, hogy a körorvosok nagy része mily silány javadalmazásban részesül. E miatt sok egészségügyi kört nem is lehet betölteni, mert nem akad pályázó, a ki ilyen silány jövedelmi kilátások között vállalkozzék arra, hogy magát a világtól, a kulturától elzárja, ugyszólva magát eitemesse.

És mi történik akkor, hogy ha egy ilyen agyonbajhászott körorvos idő előtt kidől, hogy ha foglalkozásába belepusztul?

Családja, gyermekei a legnagyobb inségnek, a legnagyobb nélkülözésnek mennek elébe.

Leirhatatlan az a nyomor, t. h. mely a korán vagy egyáltalában szegényen elhalt körorvosok hátramaradtjaik között uralkodik.

Én t. h. évek óta elnöke vagyok az országos orvosi segélyegyletnek s ezen minőségemben számtalanszor van alkalmam tapasztalni azt a szörnyű anyagi és társadalmi süllyedést, mely a szegényen elhalt körorvosok özvegyeinek és árváinak osztályrészül jut. Nemcsak varrónőkké lesznek ezek a szerencsétlen nők, hanem én tudok eseteket, midőn orvos özvegye szakácsnői, vagy mosónői foglalkozás után volt kénytelen nézni, hogy magát és gyermekeit az éhenhaláltól megmentse.

De nemcsak a vidéki orvosok vannak ilyen rossz helyzetben, hanem a városi és leginkább a fővárosi orvosok nagy zömének megélhetési viszonyaik éppen olyan kedvezőtlenek. A fővárosban a gombamódra elszaporodott betegsegélyző egyletek azok, melyek az orvosok nagy többségének tisztességes megélhetését lehetetlenné teszik. Ezek a betegsegélyző egyletek valóságos házalást visznek véghez a taggyűjtéssel s mindenféle előnyök kilátásba helyezésével nemcsak a szegényeket, a kik arra reá szorultak, hanem a jómódúakat is az egyletbe terelik. Még hagyján volna ez a manipulatio, ha a betegsegélyző egyletek a tagdíjak egy tekintélyes részét valóban a betegek gyógyítására és az orvosok fizetésére fordítanák. De ezekből az összegekből legkevesebbet lát az orvos, mert a nagyobbbrésze igazgatási költségek czimén kallódik el. Vannak egyletek, melyeknél egy-egy orvosi látogatás díja átlagban 15 krra megy, itt a fővárosban.

Lehet e csodálkozni t. h. hogy ha ilyen viszonyok és kilátások között az orvosi pálya, melyen a diploma megszerzése talán a legtöbb munkába, a legtöbb tanulásba, de minden bizsonnyal a legtöbb költségbe kerül, mindinkább elnéptelenedik, ha mindig kevesebben és kevesebben vállalkoznak, hogy ezen, kevés kivétellel, csak tövissel behintett pályának kétes dicsőségét és örömeit élvezzék?

A budapesti egyetemen az orvosnövendékek száma, mely az 1883/4-ki tanévben 1046-ra emelkedett, azóta folytonos csökkenést mutat és a folyó tanévben alig üti meg a 800-t.

Fölépítettük nagy költséggel a mintaszerű orvosi intézeteket és klinikákat, melyeket megcsodálnak a külföldről ide jövő tudósok, de attól lehet tartani, hogy a tudománynak ezen fényes csarnokai maholnap kongani fognak az ürességtől.

Ha nem lesznek kellő számban a néppel érintkező orvosok, kik a népet fölvilágosítsák, a babonától elszoktassák, ez alatt okvetlenül a közegészségügynek kell szenvedni. A közegészségügynek legmegbízhatóbb támasza az orvosi kar, melynek egyes tagjai lelkesültségökben annyira mentek, hogy a tudomány iránti szeretetből, egyes kétséges kérdések eldöntése végett gyakran saját életüket is kockára vetették. Legyen szabad csak arra az egyre hivatkozni, midőn egy ősz német tudós, hogy bebizonyítsa az általa felállított tételt, hogy a cholera előidézéséhez nem elegendők a cholera-bacillusok, hanem más tényezők közreműködése is szükséges, mondom, hogy ezt a tételt bebizonyítsa, egy jó adag cholera-

bacillus-tenyészetet lenyelt, a mi könnyen halálát okozhatta volna.

A körorvosoknak fönt vázolt helyzetén t. h. okvetlenül és mennél előbb segitenünk kell és pedig nem az orvosok érdekében, hanem a közegészségügynek jól felfogott érdekében. A segítség nézetem szerint csak abban állhat, hogy javítani kell a körorvosok helyzetét, jobb fizetésben kell őket részesíteni és ki kell mondani nyugdíjjogosultságukat.

Egy másik ügy, melyet még röviden érinteni kívánok, a tüdővész kérdése.

Ismeretes, hogy a halálokok között a tüdővész szerepel a legnagyobb százalékkal. Az ujabbkori tudományos buvárlat minden kétségen felül kiderítette, hogy a tüdővész bizonyos körülmények között ragályozás útján is terjedhet. Ebből a tételtől önként következik, hogy a rendes, közönséges kórházak nem alkalmasok többé a tüdővész gyógyítására. Nem alkalmasok részint levegőjük miatt, de azért sem, mert a tüdőveszes betegek állandó veszélyt képeznek a többi betegek nézve. A tüdőveszesek kezelésére külön kórházakat kell építeni, egészséges pormentes levegővel bíró erdős vidékeken.

A budapesti egyetem egyik tudós tanára, ki a törvényhozás másik házának tagja, megindította a társadalmi mozgalmat az iránt, hogy szegény, tüdőveszes betegek számára egy sanatoriumot építsenek.

Az illető tanár ur midőn ezen szép mozgalom élére állott, ujalag bebizonyította annak a régi mondásnak az igazságát, hogy jó orvos csak jó ember lehet.

Nagyon dicsőretre méltó ez a társadalmi mozgalom, de, magára hagyva, mikor fog az sikerre vezetni nálunk, hol az ember társaik szenvedései iránt fogékonysággal bíró nagy jóltevők, nagy adakozók vajmi ritka számba mennek?

Nézetem szerint gyors eredményt csak úgy fogunk elérni, ha az állam veszi kezébe az ügyet, ha az állam vállalkozik arra, hogy szegény tüdőveszes betegek számára külön kórházakat építsen, a mi ugy közegészségügyileg, mint emberbarátiilag egyaránt fontos feladat.

Én t. h. ez alkalommal nem akarok erre vonatkozó concret indítványt tenni, mert jól tudom azt, hogy ily nevezetes ügyben, mely pénzügyileg sem jelentéktelen, előzetes tárgyalás és beható megbeszélés nélkül nem lehet határozatot hozni.

Én csak ismételve fölvetni kívántam a kérdést, ajánlva azt a kormány figyelmébe s azzal az óhajattal zárom be szavaimat, hogy valamint ennek a kormányynak az elődje megértette a korszellem egyik követelményét és a liberalismus útján lett nagygyá, ugy ez a kormány vajha megértene a korszellem egy másik követelményét: a közegészségügygyel összeforrt humanismust s ezen a téren életbeléptetendő nagy alkotásokkal tenné nevét és emlékét maradandóvá, nagygyá.

Heti hírek.

Egy közhasznu mozgalom. Városunk ujtordai részében Pethő Miklós gazdaság-egyleti titkár és Egerházi Lajos ev. ref. lelkész egy igen üdvösnek ígérkező mozgalmat kezdeményeztek, melynek célja ezen városrész polgárai között ezeknek javára egy hitelszövetkezet létesítése. E kezdeményezést a polgárok nagy örömmel fogadták és az első értekezletet folyó hó 7 én délután az ujtordai fuiskola termében meg is tartották, melyen több, mint száz polgár volt jelen. Ez értekezleten Egerházi Lajos előadta az összejevetel célját és tág körvonalokban ismertette a hitelszövetkezeteknek a részvényeken alakult pénzintézetek fölötti előnyét, annak anyagi és erkölcsi jelentőségét. Ezután Pethő Miklós tartott egy kftünően népszerű felolvasást, melyben alaposan és részletesen ismertette a hitelszövetkezetek szükségességét, jelentőségét, azoknak előnyét, hasznát és szervezetét. Ezen ismertetés és többeknek hozzá-

szólása után mindjárt az első lelkesültség percében harminczötön aláírtak 150 üzlet-részt. Ez kezdetnek igen szép eredmény s bizva a lelkes kezdeményezők további fáradhatlan munkásságába reméljük, hogy a végleges megalakulás is rövid idő alatt sikerülni fog. Isten áldása kísérelje a törekvők közhasznu buzgó munkálkodását!

E. M. K. E. választmányi gyűlés. F. hó 10-én az E. M. K. E. megyei választmány megtartotta Sándor Kálmán vezetése alatt rendes havi gyűlését. A tisztviselőkn kívül számos választmányi tag is megjelent. Tárgyalás alá kerültek: Br. Kemény Ödön köszönő nyilatkozata a br. Kemény György halála alkalmából kifejezett részvétért. A komjátszegi és szindi iskolák segélyezése tárgyában szükségessé vált intézkedések; a választmányhoz véleményezés végett a központból kikerkezett segélyezési kérvény elintézése. Jelentés tétetett az időközben ellátott ügyekről. (K. D.)

A tordai műkedvelő- és szingypártoló egyesület választmánya február hó 7-én a városház nagytermében gyűlést tartott. A tisztviselők majdnem teljes számban megjelentek, s több választmányi tag is részt vett. Számbavétettek az egylet berendezkedése érdekében tett intézkedések. A tagok gyűjtésére kiküldött bizottság kiegészítve folytatja munkáját. Az eltávozott titkár helyét a közgyűlésig Kovács Dániel helyettesíti. Egy szóbelileg előadott indítvány alapján elhatározta a választmány, hogy a helybeli vegyes ének- és zenekarral együtt egy, esetleg két előadást rendez a két egylet javára, s e célból a kellő intézkedéseket meg is tette az előadást rendező bizottság. A közgyűlés megtartására márcz. 14 ike tüzetett ki, előkészítését az elnökség teljesíti. (K. D.)

550.000 forint deficit. Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter kijelentése szerint az ezredéves kiállítás mérlege mintegy félmillió forintnyi deficitel fog zárodni. Ennek folytán a miniszter a képviselőház f. hó 6-ki ülésén törvényjavaslatot terjesztett be az ezredéves országos kiállítás költségének fedezéséről.

A kis lutri jövője. F. hó 4-én nyújtotta be a pénzügyminiszter a képviselőházba a kis lutri eltörléséről szóló törvényjavaslatot. A képviselőház pénzügyi bizottsága a mai nap tartandó ülésén már tárgyalás alá veszi e javaslatot a melyet aztán a plénumban a költségvetési vita félbeszakításával nyomban napirendre is tűznek s a mint a javaslatnak minden párt részéről tapasztalt kedvező fogadtatásából következtetni lehet, egyhangulag meg is szavazzák azt. Ez a törvényjavaslat pedig, mely a kis-lutri eltörlését kimondja, egyszersmind életbelépteti az osztálysorsjáték intézményét. Minthogy ugyanis a kis-lutriból eredő jövedelmet államháztartásunkban nélkülözni nem tudjuk, másrészt azonban a kis-lutri eltörlése minden tekintetben kívánatos, szükséges, sőt halaszthatatlan, — a miniszter akként oldotta meg a dilemmát, hogy új jövedelmi forrást szerez az államnak, meghonosítván s állandósítván az osztálysorsjátékot. A játéknak ez a módja a legműveltebb nyugoti államokban is helyet foglal az állam jövedelemforrásai között, mert hosszú tapasztalat bizonyítja, hogy morális, étikai, szociálpolitikai és pénzügyi szempontokból egyaránt ez a legmegbízhatóbb formája az összes állami játékoknak. Az osztálysorsjátékon nem lesz szégyelni valónk s ezt nem is fogja kifogásolni senki sem.

Eljegyzés. F. hó 7-én váltott jegyet Kolozsvárt Szóts Albert tordai póstatiszt, Adorján Irénnel, dr. Adorján Jenő körorvos szép leányával.

A „tordai iparos temetkezési társulat”, a melynek célja az anyagiilag szegényebb sorsu iparosoknak még életében segélyt nyújtani, — halála esetén pedig tisztességes temetést biztosítani, telyesen újjá szervezkedve kezdte meg működését. Tagjainak száma ez idő szerint 70. A társulat társládája az új pénztárnok Salamon Alberthez

f. hó 7-én vitetett el a társulat majdnem összes tagjai kíséretében, a hol víg lakmározás zárta be az ünnepélyes elszállítást. A társulat jelenlegi tisztviselői: elnök Kovács János, alelnök Rostás Mozes, jegyző Bakó Sándor és pénztárnok Salamon Albert.

Dr. Moldován István, jó emlékü volt tanfelügyelőnk Moldován Gergely most egyetemi tanár fia, Bpestén a napokban állotta ki az ügyvédi vizsgálatot, szép sikerrel. Ügyvédi irodáját (Budapest, üllői-ut 5. sz. a.) meg is nyitotta. A szép készségű, munkás fiatal ügyvédet ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Mulatság. A tűzoltótestület bálija igen csekély mérvű pártolás mellett február 6-án folyt le. Sajnos, hogy e részvétlenség éppen azon testület irányában nyilvánult, mely testület leginkább megérdemli a pártolást. A bál nem nagyszámu, de igen csinos közönség részvétele mellett folyt le. A testület valamint a multban, ugy jelenben is felvette táncrendjébe a Körmagyart, melyet 30 pár egész szabatosan mutatott be. A franczianégyest 60 pár tánczolta. Ott voltak az asszonyok közül: Dulló Jánosné, Csipkés Ödöné, Vincze Béláné, Pethő Miklósné, Horváthi Károlyné, Gönczi Józsefné, Menasági Jánosné, Zalányi Istvánné, Papp Gáborné, Hegedüs Ferenczné, Bakó Józsefné, Magerhoffer Ferenczné; a leányok közül: Kocsis Mariska, Borosnyai Vilma (Marosvásárhelyről), Gönczi Kata, Csonka Ida, Pap Anna, Kovács Juli és Kata, Bójtke Biri, Horváthi Irma, Szabó Ilona, Zöld Lila, Nagy Anikó, Bakó Ilona, Telegdi Klára, Zalányi Zsuzsa, Zalányi Kata, Hegedüs Biri, Fodor Anna, Fodor Mari, Pécsi Juli, Boecz Iluska, Miklós Róza, Nosztrai Juli, Magyarosi Biri, Porzsolt Juli, Nagy Ilona, Hutyka Ágnes, Gönczi Ágnes, Zalányi Ilona, Füsü Juli, Füsü Vilma s még mások.

Meghívó. A tordai iparosok önképző egylete saját pénztára javára folyó évi február hó 20-án (szombaton) a városi nagyteremben látványos nagy álarczos-bált rendez. Belépti-díj: Személyenkint 60 kr. Család-jegy 1 frt 50 kr. Karzat- és gyermek-jegy 30 kr. Kezdete este 8 órakor. Álarczos bálti kellékeket Lelkes János választmányi tagnál lehet megrendelni.

Halálozások. Ziegler Gyula nyugalmazott mozdony-felvigyázó életének 65-ik, boldog házasságának 33-ik évében, évében, február 5-én meghalt. A boldogultnak hült tetemei, folyó hó 8-án d. u. 3 órakor helyeztettek az ó-tordai köztemetőben örök nyugalomra. — Tordai *Gazner* Imre életének 81-ik, özvegyiségének 16-ik évében, öregségi végelgyalulásban, folyó évi február hó 8-án délután 3 órakor csendesen kimult. Kiszemvedett porai a háznál tartandó rövid ima után folyó február hó 10-én helyeztettek végnyugalomra. — Özy altorjai id. Vizi Andrásné született kisbaczoni *Baczoni* Mária f. hó 10-én, életének 82-ik, másodszori özvegyiségének 12-ik évében, jobblétre szenderült. Hült tetemei, f. hó 12-én d. u. 3 órakor helyeztettek az új-tordai ref. temetőbe örök nyugalomra.

Dick Jakab czég hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

IRODALOM.

Magyarország ujjaszületése. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) hatodik kötetét technikai okokból megszakították és a most közrebozsított 93., 94., 95. füzetekkel megkezdtek a IX. kötetet, a melynek czime „A nemzeti állam-

alkotás” (1815—1848.) Irja Ballagi Géza. Most egy ideig ezt a kötetet folytatják, később pedig visszatérnek a VI. kötet folytatására, úgy, hogy az V. VI. és IV. köteteket még ebben az évben teljesen befejezik. Ballagi Géza remekül megírt korrajza révén azt a nagy korszakot tárja fel előttünk eseményeiben és a szereplő államférfiak működésének részletes leírásában, midőn a magyar nemzetnek egy részről jogait, nemzeti és állami önállóságát kellett védelmeznie az abszolút hatalommal szemben, másrésztől folytatnia kellett az államépítést, az egységes nemzetté alakulás megkezdett munkáját. Ennek a lélekemelő, hazafias és nemzeti jeleseink részéről önfeláldozással folytatott munkának és küzdelmeknek történetét találjuk ebben a kötetben egész odáig, midőn az 1848-iki alkotmányt a nemzeti állam hatalmas falaira a tetőt felrakták. Itt találjuk meg azokat az irányelveket és termékenyítő eszméket, melyek kell, hogy továbbra is irányadók legyenek a magyar nemzeti politika fejlődésére. Épen azért bizonyos aktualitást kölcsönöz ezeknek a füzeteknek ama körülmény, hogy most az Ausztriával való gazdasági kiegyezés küszöbén, az osztrák cenzuralisták és a régi magyar konzervatívek gazdasági és pénzügyi politikai törekvéseinek oknyomozó, tárgyilagos történetét és kritikáját olvashatjuk ezekben a füzetekben. Az alkotmányos élet megsemmisítésére irányuló reakció ismertetése után Ballagi Géza a közgazdasági életet, majd a vármegyék küzdelmeit ismerteti, midőn azok valóban az alkotmány bástyáinak bizonyultak. Rendkívüli sok tanulságot és irányelvet, eszmét merithetünk ennek a korszaknak történetéből, melyeket igen üdvösn alkalmazhatunk a jelen politikai küzdelmekre és törekvésekre. Ezek a füzetek tele vannak Magyarország megújulásának, ujjaszületésének eseményeire vonatkozó igen becses képekkel. Mindjárt a bevezető sorokhoz van mellékelve az akkori események legkiválóbb központjának, Kossuth Lajosnak 1843-iki arcképe, „A Tiszaszabályozás kezdeményezői szövetség levelének” hasonmása, továbbá „Teleki József gróf” arcképe Barabás Miklós olajfestménye után; „Buda 1810-iki látképe” Raussmann egykoru rajza után; „Wesselényi Miklós báró Földváry Gáborhoz az Akadémia megalapításáról szóló levelének” hasonmása; „A lánchíd” képe, építése korából, a budai hídfő akkori képével; a „Pesti vásár a század első felében” stb. Minden héten meg fog jelenni egy egy füzet. Ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetés: negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 40 kr.

Magyar-román Szemle. Vettük az Ungária (Magyar-román Szemle) I. füzetét. Szép kiállítás, gazdag tartalom. A magyar és román írók találkozó helye ez. E füzetben Márki Sándor, Szádeczky Lajos, Jókai Mór, Beöthy Zsolt, Szöts Sándor, Gyulai Farkas, Pap C. J., Saineán Lázár, Marosán Viktor, Moldován Gergely stb. neveivel találkozunk. A sok érdekes közlemény között van Vörösmarty Szózatja is sikerült románfordításban. Az érdekes folyóirat Kolozsvárt jelenik meg Moldován Gergely szerkesztésében, egy évi előfizetési ára 6 frt. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

CSARNOK. Tapasztalat.

— Egy bálon. —

Valósággal beteg a kor,
Nagyoznak a lányok,
Akármilyen egyszerű bál,
Selyem a ruhájuk.

Még a szomszédom lánya is,
Selyem ruhát öltött,
Elképzelem szegény apja
Mennyi pénzt elköltött!

Egy barátom bizalmasan
Odasugja nekem:
A te bodros haju babád
Legszebb ez estélyen.

Tudom én, ha nem is mondom

Édes jó barátom,
Én a karton ruhában is,
Angyalnak találok.

Werner Jenő.

Dr. Moldován István

ügyvédi irodája

Budapest, üllői-ut 5. szám.

125—1897.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tordai kir. törvényszék 1896. évi 5351. számú végzése következtében dr. Bogdánfy Lajos ügyvéd által képviselt torockói takarékpénztár javára Belu László és t. ellen 110 frt s jár. erejéig 1896. évi november hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 320 frtra becsült I. Belu Lászlónál: széna és 1 szekér. II. Belu Juonnál: sarju, széna, csőstörőkbuza, 1 ökörszeker, 1 bornyu és koréból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árvesnek a tordai kir. jbiróság 7925—1896. sz. végzése folytán 110 frt tökekövetelés, és jár. erejéig Magyar-Peterden a község házána leendő eszközzésére 1897. évi márczius hó 8 napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Tordán, 1897. február 9.

b. Germán János, kir. bir. végreh.

Sz. 1213—1896.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tordai kir. járásbiróság 1896. évi 6502. 6503. számú végzése következtében dr. Bogdánfy Lajos ügyvéd által képviselt Zyzda és Király javára Csongvay Béla és neje ellen 200 frt és 150 frt s jár. erejéig 1896. évi szept. hó 24-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefoglalt és 1715 frtra becsült kocsi, lovak, szarvasmathák, házi butorok és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. jbiróság 7346—1896. számú végzése folytán 150 frt tökekövetelés és jár. és 12 frt 50 kr. perk. és jár. erejéig Tordán alperes lakásán leendő eszközzésére 1897. évi márczius hó 5-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Tordán, 1897. évi január hó 21.

b. Germán János, kir. bir. végrehajtó

Sz. 124—1897.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a bpesti VI. ker. kir. járásbiróság 1895. évi 29067. számú végzése következtében dr. Bogdánfy Lajos ügyvéd által képviselt The Mutuál biz. társ. javára Imecs Dénes ellen 98 kor. 63 fill. s jár. erejéig 1894. évi július hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 379 frt 50 kr-ra becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. jbiróság 8605—1896. sz. végzése folytán 98 kor. 63 fillér tökekövetelés és járuléka erejéig Tordán alperes lakásán leendő eszközzésére 1897. évi márczius hó 6 napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Tordán, 1897. február 2.

b. Germán János, kir. bírósági végreh.

Sz. 1092—1896.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tordai kir. törvényszék 1895. évi 5015. számú végzése következtében dr. Bogdánfy Lajos ügyvéd által képviselt Tordai népbank javára Ferenczi Ferenc és társai ellen 350 frt s jár. erejéig 1896. évi január hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 684 frtra becsült I. Ferenczi Ferencznél: házi butorok, czimbalom. II. Gönczi Józsefnél: s.rtések és szarvasmarhából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. jbiróság 6893—1896. számú végzése folytán 350 frt tökekövetelés, és járuléka erejéig Tordán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1897. évi márczius hó 5. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adadni.

Kelt Tordán, 1897. február 4.

b. Germán János, kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 3466—1896.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a Phónik biztosító társaság dr. Bogdánfy Lajos tordai ügyvéd által képviselt végrehajtónak, kiskoru Harmath Irén és társai tordai lakos végrehajtás szenvedők elleni 12 frt töke, 4 frt eddigi és 7 frt ezennel megállapított árverés kérésű költség követelésnek kielégítése végett az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. 146. §-ai értelmében a tordai kir. törvényszék tordai kir. jbiróság területén fekvő Egerbegy községi 952 sz. tkvben A+1 rdsz. alatt foglalt 709¹/₂ hrsz. kiskoru Harmath Irén, Anna, Erzsé, Sándor és Béla tulajdonául fölvetett faházaz telket képező egész ingatlanra 400 frt ezennel megállapított kikiáltási árban ezennel elrendeli.

Az árverés megtartásának határideje 1897. évi április hó 30. napján d. e. 10 órára Egerbegy községben tűzetik ki, a mikor a fent körülírt ingatlan a legtöbbet ígérőnek a kikiáltási áron alól is eladatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni.

A kir. telekkönyvi hatóság.

Tordán, 1896. október hó 12-én.

b. Dr. Bocz Vilmos, kir. törvzs. bír.

Sz. 9401—1896.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Káptalan Ferencz sóvágó tordai lakos dr. Bogdánfy Lajos tordai ügyvéd által képviselt végrehajtónak, néhai Lőrincz Mártonné szül. Nagy Julianna tordai lakos végrehajtást szenvedő elleni 88 frt töke ennek 1893. évi július hó 11. napjától számítandó 6%-

kamatai, 60 frt 70 kr eddigi költség követelésének kielégítése végett az árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-ai értelmében tekintettel a 156. §-ra és a tordai kir. törvényszék tordai kir. jbiróság területén fekvő Torda városi 335. sz. tjkvben A+ alatt foglalt özv. Lőrincz Mártonné szül. Nagy Juliánna végrehajtást szenvedő, továbbá Káptalan Ferenczné szül. Lőrincz Mária, Lőrincz György a mártóné, Katona Lőrincz Miklós a Mártóné, Káptalan János a Jánosé, Káptalan Anna a Jánosé és Káptalan Ödön a Jánosé osztatlan közöstudalajdonát képező egész ingatlanokra és pedig az A+ 388 hrsz. ingatlanra (stüvényház és udvar) 200 frt a 2 r. 7407. 7408. 7409. hrsz. szőlő s kaszálóra Szentjános dűlő 64 frt és a 4. r. 8136, 8137. hrsz. szőlő s kaszálóra (oláváros dűlőben) 43 frt összesen 307 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az ingatlanoknak rendszámunkénti, részletekben való árverés alá bocsátása mellett ezennel elrendeli. Az árverés megtartásának határideje 1897. évi márczius 8 napján d. e. 10 órakor Torda városszába a kir. törv. telekvi irodájában tüzetik ki, a mikor a fentt körülírt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek a kikiáltási áron alól is eladatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni.

A kir. telekkönyvi hatóság.

Tordán, 1896 december 4.

b. Dr. Bocz Vilmos, kir. törv. bíró.

Sz. 1572. — 1896.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A topánfalvi kir. jbiróság, mint tkvi. hatóság által közzé tétetik, hogy Werthlen Józsefné szül. Kornya Krisztina verespataki lakos végrehajtatonak, néhai Broz Alajos hagyaték végrehajtást szenvedő elleni 1189 frt tőke és 45 frt 36 kr perköltség követelés behajtása végett a topánfalvi kir. járás-bíróság területéhez tartozó Offenbánya köz-ség 135. sz. tjkvben A+ 1—4 r és az offenbányai 482. sz. tjkvben A+ 1—3 rsz. alatt felvett ingatlanokból Broz Alajost illető egy ötöd részbeni illetményére a következő kikiáltási árak mellett a bírói árverés elrendeltetik.

És pedig az offenbányai 135. sz. tjkvben A+ 1 rsz. 419. 420. 421/1 421/2 449/1

449/3 449/4 hrsz. a. ingatlanok 1303 frt becsérték és kikiáltási árban, az offenbányai 135. sz. tjkvben A+ 2 rsz. a. s 454. hrsz. alatt fekvő ingatlan 4 frt. becsérték és kikiáltási árban, az offenbányai 135. sz. tjkvben A+ 3 rsz. 1732. hrsz. alatti ingatlan 20 frt becsérték és kikiáltási árban, az offenbányai 135. sz. tjkvben A+ 4 rsz. 2367. 2368. hrsz. a. ingatlan 2 frt becsérték és kikiáltási árban, és az offenbányai 482. sz. tjkvben A+ 2 rsz. 290/1 291. 295. 296. hrsz. a. ingatlan 553 frt becsérték és kikiáltási árban, és az offenbányai 482 sz. tjkvben A+ 3 rsz. a. 414. 415. 416. 417. 418. hrsz. a. 805 frt becsértékü és kikiáltási árú ingatlanok és tartozékai Offenbánya községben az ottani községi irodában megtartandó nyilvános bírói árverésen 1897. évi április hó 20 ikán délelőtt 10 órakor a becsáron alól a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő a vételért három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap, a 2 ik részletet az ugyan azon naptól számított 30 nap és a 3 ik részletet pedig ugyancsak az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 45 nap alatt az ugyanazon naptól számítandó 5% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425—1896. számú igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

E hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen tkvi hatóság és Offenbánya községe előljáróságánál tekinthetők meg.

Az árverési költségek 16 frt 20 krban állapíttatnak meg.

Az elrendelt árverés az offenbányai 135 és 482. számú tjkvben feljegyzendő.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Topánfalván, 1896. december 10-én.

kir. albiró.

Pályázat.

A „tordai függetlenségi és 48-as pártkör” részére a szolgálai állás üresedésben lévén, erre pályázat nyitattik.

Az évi fizetés 120 frt készpénz.

A pályázók felhivatnak, hogy f. hó 21. déli 12 óráig az írásbeli folyamodványaikat a körelnökénél nyujtsák be.

Tor-la, 1897. február hó 12 én.

A „tordai függetlenségi és 48-as pártkör elnöksége.”

A brassói portland-czement-gyár

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Tordán kapható: FLACHBART KÁROLY urnál, a hol

— Roman-czement —

is mindig a legjbbb minőségben található.



Dus mellékkeresetet

nyujtunk mindazoknak, kik **törvényesen engedélyezett sorsjegyek** rész letfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak. Némi tevékenység mellett havonként 150—200 frt könnyen megkereshető. Ajánlatok czimzendők

May, Elfer és Adler

6-11

bank- és váltó-üzlet
Budapest,

Pénzkölcsön

birtokra, házakra, gyárakra és gőzmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4 1/2 százalékra, 50 évre 4 százalékra 2-ik és 3-ik helyű táblázásra 6 százalékra.

— Pénz —

váltóra 5—6 százalékra 10000 frtig, gyors és diskretio mellett szerez — valamint drága adósságokat convertál, ugy szintén váltót leszámítottat **Schwarz Márton, Budapest, VII. Miksa-utca 11. Kitünő referenciakkal szolgálhatók.**

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi **kiallításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve.** — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csúszos bántalmait, u. m.: **köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma** stb ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idültbb eseteknél is már egyszeri bedörzsolésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fájfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

Főraktárak Budapesten: **Török József** úr gyógyszerárában király-utca 12. és **dr. Egger A.** úr gyógyszerárában vaczi-körut 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S. A. - UJHELY.

9-10

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyszintén: GAJZÁGÓ RÓBERT, CS. MIKE MARTON urak gyógyszeráráikban.

Tisztelt Nagysád!

Önhöz fordulok, mert tudom, hogy ön a dolgok intézője, ön az, akit kedves férje mint autoritást árucarnokokba magával visz; ön az a nyughatatlan természetű, azon soha meg nem szünő önműködő gép, melyet mi szegény halandó férfiak **perpetuum mobile** név alatt üsmerünk. Ön az, a kit férje, rokona, üsmerőse egyaránt azon kérdéssel megrohanják: „Kérem megnézni vajjon olcsón vettem-e?” S epedve várják az ön mérvadó véleményét. Tehát ön az a minden tekintetben befolyásos kapacitás, a miért én is bátor vagyok önt egy kérdéssel zaklatni:

Akar bàmulatos ólcson venni?

Ön nem felel; igaza van... Mintha ez nem volna valami magától értetődő... No akkor tessék bàmulni!

120 ctmr. széles női ruhaszövet	—30
90 " " " flanel	—40
70 " " " jó mosó barkett	—12
1 vég jó minőségű Creasz vászon	4.80
1 " " " I. Chiffon ingekre	5.50
1 darab tiszta vattát tartalmazó paplan	2.—
Fekete és színes selyemszövetek ruhákra	1.—

Ritka alkalom:

Maradékok egész rendbeli férfi ruhára	2.50
Divattos nyakkendők, selyem béléssel	—20
Finom 4 réti férfi gallérok	—7
" " " " " kézelők	—25
Kitünő minőségű férfi chiffon ing	—90
" " " " " alsónadrág	—65
Divatos férfi kalapok	—95
" " " " " női	1.50
Jó minőségű szőnyeg	—20
Valódi karlsbadi férfi és női cipők	2.50

Divatos női ingek Creas vászonból	—65
Finom chiffonból valódi Corsetta	—75
" " " " " Joupon	—90
Divatos női gallérok gypju kelméből	2.50
Finom tavaszi női Jaquettek	3.80
Valódi Jäger alsóingek	—90
Jó minőségű férfi harisnya	—18
" " " " " női	—20
" " " " " kötött keztyűk	—22
Divatos Sawlok, gyönyörű mintákban	—80
Egy valódi posztóból való fejkendő	—30
" " " " " jó mosó Cachmjer	—25
" " " " " tiszta vászon abrosz s valvettákkal	1.20
Gyermekruhák csipkével díszítve	1 20
És még több száz czikk potom áron.	
9 mtr. női ruhaszövet legdivatosabb színekben, valamint hozzávalói; 4 foulard, 2 derekbélés organtin, 15 db. halsont, 4 aljzsínor, 2 doboz kapocs, övszalag pléheléssel együtt csak	325

Saját érdeke tehát megkivánja, hogy Nagysád mentől hamarabb sok pénzzel ellátva áruházamba ellátogasson. Csakis készpénzért eladok ugyan, de meg nem felelő árukért a vételért bármikor visszaadom.

DICK JAKAB

áruháza, a „Menyasszonyhoz”
Tordán, (főter.)